

« دستورالعمل »

**نحوه همکاری بسیج در اصلاح الگوی
مصرف مشترکین عمومی اداری در
جهت بهینه سازی مصرف برق و کاهش
پیک بار**

در راستای فرمایشات

مقام معظم رهبری طی ابلاغ

سیاستهای کلی اصلاح الگوی مصرف

(بندهای ۱ و ۵)

۱	مقدمه
۲	هدف
۲	محدوده اجراء
۲	مسئوليتها
۳	شرح عمليات
۵	نگهدارى دستورالعمل و سوابق
۵	ارسال گزارشات لازم
۵	بازنگرى

۱. مقدمه:

صرفه جویی مصرف انرژی از اهداف راهبردی اغلب کشورها از جمله کشور عزیز ما می باشد و تلاش در این زمینه باعث توسعه پایدار کشور، حفظ منابع مالی و منابع ارزشمند انرژی، جلوگیری از آلودگی محیط زیست، ارتقاء سطح امنیت ملی و پیشرفت فناوری، ارتقاء سطح علمی کشور و کمک به ایجاد اشتغال مفید می گردد.

مصرف کنندگان عمومی و اداری یکی از عمده ترین مصرف کنندگان انرژی بوده و دارای پتانسیل قابل توجهی در زمینه صرفه جویی انرژی و همچنین استفاده از انرژی های تجدید پذیر می باشند. با توجه به اینکه ساختمان های اداری و دولتی به لحاظ تعلق به دولت و الگو بودن در صورت اصلاح الگوی مصرف و به کارگیری انرژی های نو تاثیر زیادی بر ایجاد انگیزه در سایر بخش ها خواهند داشت. مدیریت انرژی در ساختمان های اداری در اولویت کاری این وزارت قرار گرفته و در طی سالهای اخیر تلاش های فراوانی توسط دفتر مدیریت مصرف انرژی توانیر و سازمان بهره وری انرژی (سابا) به منظور مدیریت مصرف انرژی در ساختمان های دولتی مطابق با «دستورالعمل راهبردها، تعاملات و نحوه اصلاح الگوی مصرف مشترکین عمومی اداری در جهت بهینه سازی مصرف برق و کاهش پیک بار» صورت گرفته است؛ اما با توجه به حجم وسیع کارها از یک طرف و تجربه تاریخی کشور در استفاده از نیروهای متعدد بسیجی از طرف دیگر کمک و همراهی نیروهای بسیجی هر وزارت خانه می تواند کمک شایانی در جهت پیش برد هرچه بیشتر دستورالعمل مذکور و اهداف مدیریت مصرف انرژی در ساختمان های دولتی نماید. بر این اساس اجرای این مهم به مدیران و کارشناسان واحدهای تخصصی مسئول مدیریت مصرف شرکت توزیع نیروی برق منطقه واگذار می گردد تا با هماهنگی با نیروهای بسیجی ساختمان های اداری وزارت مطبوعه بر اساس این دستورالعمل نسبت به این مهم اقدام نموده و انشا... در این زمینه به موفقیتی بزرگی نائل گردند.

۲. هدف:

هدف از تهیه و تدوین این دستورالعمل، تعیین سازوکار و نحوه همکاری بسیج در اصلاح الگوی مصرف مشترکین عمومی اداری در جهت بهینه سازی مصرف برق و کاهش پیک بار می باشد.

۳. محدوده اجراء:

محدوده اجرای این دستورالعمل شرکت توانیر و مجموعه شرکت‌های تابعه و سایر ادارات و سازمانهای دولتی می باشد.

۴. مسؤلیتها:

دفتر مدیریت مصرف برق شرکت مادر تخصصی توانیر: مسؤلیت نظارت عالیه بر اجرایی شدن این دستورالعمل در شرکت‌های تابعه (بویژه شرکت‌های برق منطقه ای، شرکت‌های توزیع، نیروگاهها و سایر ادارات و ارگانهای دولتی) را بعهده دارد.

مدیران عامل شرکت های برق منطقه ای و نیروگاه ها : مسؤلیت هدایت و هماهنگی و نظارت جهت حصول اطمینان از بهبود الگوی مصرف برق در کلیه واحدهای تابعه، ساختمانها و تاسیسات تحت پوشش را بعهده دارد.

مدیران عامل شرکت های توزیع نیروی برق : علاوه بر موارد فوق، مسؤلیت هدایت و نظارت (به نمایندگی شرکت توانیر) جهت توسعه روشهای ذکر شده در این دستورالعمل در شرکت‌های تابعه توانیر و کلیه ساختمانهای ادارات و ارگانهای دولتی در منطقه جغرافیایی تحت پوشش را بعهده دارند.

دفتر مدیریت مصرف برق شرکت‌های توزیع نیروی برق : مسؤلیت بکارگیری روشهای مناسب جهت توسعه فرهنگ بهینه مصرف برق در کلیه ساختمان های شرکت‌های توزیع و هدایت جهت توسعه و بکارگیری این دستورالعمل در کلیه ساختمانهای ادارات و ارگانهای دولتی در محدوده تحت پوشش شرکت توزیع و ارسال گزارشات لازم برای دفتر مدیریت مصرف برق شرکت توانیر را بعهده دارد.

واحد بسیج شرکت مادر تخصصی توانیر: با توجه به نیروی انسانی گسترده بسیج در ارگانها و سازمانهای دولتی و توانمندی این نیرو جهت تحقق مدیریت مصرف، با توجه به نیاز کشور با دفتر مدیریت مصرف برق شرکت توانیر در اجرایی نمودن راهکارهای بهینه سازی مصرف همکاری می نماید. در موارد لازم مکاتبات و اعلام وظایف در این زمینه از طریق

دفتر مدیریت مصرف برق شرکت توانیر و با هماهنگی با واحد بسیج برای شرکت‌های توزیع ارسال خواهد شد.

واحد بسیج شرکت توزیع نیروی برق: مشارکت در خصوص اجرایی نمودن دستورالعمل مذکور از طریق هماهنگی با سازمان بسیج ادارات استانها را بعهده دارد.

۵. شرح عملیات:

۵،۱ - در راستای اجرایی نمودن بند ۵،۱ دستورالعمل «راهبردها و نحوه اصلاح الگوی مصرف مشترکین عمومی اداری در جهت بهینه‌سازی مصرف برق و کاهش پیک بار» اقدامات زیر توسط بسیج صورت خواهد گرفت:

- همکاری واحد بسیج شرکت‌های توزیع در برگزاری همایشها با هماهنگی سازمان بسیج استانها و واحدهای بسیج ادارات دولتی
- همکاری بسیج شرکت‌های توزیع در ارسال دستورالعمل مرتبط با اصلاح الگوی مصرف، با هماهنگی با فرمانده بسیج استانداری و بسیج سایر ادارات
- استفاده و همکاری با بسیج صدا و سیما و رسانه‌های ارتباط جمعی استانی و محلی که با اطلاع رسانی بسیج شرکت توزیع انجام خواهد شد.
- همکاری بسیج با دفتر مدیریت مصرف برق به منظور جمع آوری اطلاعات لازم از ادارات
- همکاری بسیج در بهبود روشنایی در ساختمانها (اعم از اداری، انبارها، کارگاهها و ...): از جمله فعالیتهایی که در کوتاه مدت میتواند در میزان مصرف موثر باشد، اصلاح سیستم روشنایی ساختمانها است. در این زمینه موارد زیر با هماهنگی بسیج ادارات قابل انجام می‌باشد:
- تعویض کلیه لامپهای پرمصرف با لامپهای پربازده از قبیل لامپهای LED و ... که با همکاری بسیج و بصورت جهادی در اسرع وقت امکان پذیر می‌باشد.
- دقت در خصوص محل قرار گرفتن لامپ‌ها و نوع سرچراغ‌ها به گونه ای که بتوان روشنایی مورد نیاز را با تعداد کمتر لامپ برآورده نمود.
- بکارگیری رنگهای روشن در محیط کار
- استفاده از نورهای موضعی در محل‌های مصرف بجای روشن نمودن کلی محیط
- استفاده از نور طبیعی بویژه در پیک روز و خاموش نمودن چراغهای غیرضرور

• روشن نماندن چراغها بعد از وقت اداری که با کمک نیروهای بسیج و با هماهنگی سایر واحدهای شرکت اجرایی می باشد.

• توجه به طراحی ساختمان و پنجره ها جهت استفاده از نور طبیعی

• استفاده از سنسورهای حرکتی و تایمر جهت خاموش شدن لامپها در زمانیکه به روشنایی نیازی وجود ندارد.

➤ با همکاری بسیج روشهای جایگزین استفاده از ریسه ها با لامپهای پر مصرف در اعیاد، سازمانها در اعیاد میتوانند بجای استفاده از ریسه های با لامپهای پرمصرف از روشهای زیر جهت کاهش و یا حذف مصرف برق در اعیاد گردد:

• بکارگیری پارچه ها و پرچمهای رنگی و زیبا

• استفاده از تزئینات رنگی

• استفاده از ریسه های با لامپهای تک رنگ و یا هفت رنگ LED

➤ تغییر ساعات کار با هماهنگی بسیج استانداریها

➤ بهبود سیستم ایزوله ساختمان با همکاری بسیج ادارات؛

۵،۲- در راستای اجرایی نمودن بند ۵،۲ دستورالعمل « راهبردها و نحوه اصلاح الگوی مصرف مشترکین عمومی اداری در جهت بهینه سازی مصرف برق و کاهش پیک بار» اقدامات زیر توسط بسیج صورت خواهد گرفت::

➤ با توجه به اینکه شرکت های توزیع نیروی برق، شرکت های برق منطقه ای، نیروگاهها و دیگر سازمانهای تابعه وزارت نیرو، علاوه بر وظایف اجرایی، خود نیز مصرف کنندگان برق هستند و ساختمانهای مرتبط با آنها اعم از ساختمانهای تاسیسات (از جمله پست های برق)، اداری، انبار، کارگاهها و ... میتوانند اثر مهمی در بهبود مصرف برق داشته باشند، لازم است شرکت های یادشده علاوه بر نکات فوق الذکر برای مشترکین اداری، موارد زیر را نیز با همکاری واحد بسیج رعایت نمایند:

➤ رعایت کلیه نکات بهینه سازی الگوی مصرف در ساختمانهای این شرکت ها به عنوان الگو در جامعه : با توجه به اینکه این شرکت ها به عنوان نماد و ویتترین صنعت برق اثر فرهنگی بسیار مهمی در جامعه دارند، کلیه شرکت های تابعه وزارت نیرو و شرکت توانیر موظف به اصلاح الگوی مصرف با توجه به نکات ارائه شده هستند.

➤ کاهش مصرف در ساختمانها مرتبط با تاسیسات برق و آب: در این خصوص لازم است شرکت های فوق الذکر با شناسایی مصرف کننده های برقی در این ساختمانها، روشهای

کاهش مصرف برق در این تاسیسات را شناسایی و با طرح ریزی مناسب بدان عمل نمایند. (این طرح ها میتوانند با توجه به حجم تاسیسات در برنامه های حداکثر دو ساله انجام شوند).

- رعایت فرهنگ بهینه مصرف: در این خصوص لازم است کلیه مدیران و کارکنان به عنوان الگو عمل نموده و سرمشق مناسبی در سازمان و جامعه باشند.
- ارزیابی و نظارت: دفتر مدیریت مصرف شرکت توانیر و شرکتهای تابعه لازم است در جهت حصول اطمینان از رعایت نکات بیان شده در این دستورالعمل در ارزیابی ها و نظارتهای صورت گرفته از واحدهای تابعه به کنترل موارد تعیین شده بپردازند. (سوابق کنترل و نظارت و برنامه ریزی و اقدامات در شرکتهای تابعه توسط شرکت توانیر پیگیری میشود).

۶. نگهداری دستورالعمل و سوابق:

محل نگهداری این دستورالعمل و سوابق مرتبط با آن، در واحد مدیریت مصرف شرکت توزیع بوده و در هنگام مراجعه ارزیابان و ناظرین شرکت توانیر، واحد مدیریت مصرف موظف به هماهنگی لازم جهت ارائه سند و سوابق مرتبط در شرکت توزیع می باشد.

* تبصره: یک نسخه از دستورالعمل مذکور تحویل بسیج تابعه می گردد.

۷. ارسال گزارشات لازم:

کلیه گزارشات لازم توسط دفتر مدیریت مصرف برق شرکت توانیر از شرکتهای درخواست و توسط دفاتر مدیریت مصرف برق شرکتهای و با هماهنگی با بالاترین مقام شرکت تهیه و برای دفتر مدیریت مصرف برق شرکت توانیر بمنظور انعکاس عملکرد به مدیران ارشد صنعت برق ارسال می شود.

۸. ویرایش اول

ویرایش اول این سند در تاریخ اسفند سال ۱۳۹۴ توسط دفتر مدیریت مصرف برق شرکت مادر تخصصی توانیر در ۹ بند و ۵ صفحه انجام شده است.

۹. بازنگری:

بازنگری این سند بعهده دفتر مدیریت مصرف برق معاونت توزیع شرکت مادر تخصصی توانیر با همکاری بسیج شرکت توانیر بوده و شرکتهای می توانند پیشنهادات لازم را به دفتر مدیریت مصرف شرکت توانیر ارائه نمایند.

